

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže, soudkyně Mgr. Věry Jachurové a soudce Mgr. Bc. Jana Schneeweise v právní věci

žalobce: **L. H.**
státní příslušnost Arménská republika
bytem XXX
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
se sídlem Archangelská 1, Praha 10

proti

žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 1.4.2019 č.j. MV-26799-4/SO-2019

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaná zamítla žalobcovu odvolání a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo“) ze dne 15.11.2018 č.j. OAM-12347-38/PP-2016 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byla podle § 87e odst. 1 písm. e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“)

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zamítnuta žalobcova žádost ze dne 29.8.2016 o povolení k přechodnému pobytu na území České republiky podaná podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců.

2. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce pobývá na území České republiky se svou manželkou K. M. od roku 2009. Jejich dcera, paní Z. H., pobývá na území České republiky od roku 2005 a v roce 2015 získala české státní občanství. V reakci na tuto právní událost podal žalobce dne 29.8.2016 žádost o povolení k přechodnému pobytu jako rodinný příslušník občana Evropské unie v intencích § 15a zákona o pobytu cizinců. Prvostupňovým rozhodnutím byla jeho žádost zamítnuta, neboť ministerstvo dospělo k závěru, že žalobce coby žadatele o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a téhož zákona. Dle názoru ministerstva by žalobce mohl být považován za rodinného příslušníka podle 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, pokud by však prokázal, že je potomek nebo předek občana Evropské unie, anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, který je z důvodu uspokojování základních potřeb závislý na výživě nebo nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem. V průběhu správního řízení bylo sice prokázáno, že žalobce je otcem (a tedy předkem) paní Z. H., občanky Evropské unie, dle ministerstva však žalobce nesplňuje druhou podmínku zakotvenou v § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, kterou je závislost na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU. Ministerstvo při rozhodování vycházelo z podkladů předložených žalobcem, a to z cestovních a osobních dokladů žalobce i jeho dcery, nájemní smlouvy, která prokazuje, že žalobce je vlastníkem bytu na adrese XXX, a z pojistných smluv. Dále ministerstvo vycházelo z četných lékařských zpráv, které dokládají, že v důsledku autonehody, kterou utrpěl v minulosti, má žalobce levou nohu o 3,5 cm kratší, a tudíž kulhá. K tomu má kýlu, problémy s prostatou, vysoký tlak a občas trpí závratěmi. Dle lékařských zpráv potřebuje žalobce v některých životních úkonech pomoc jiné osoby. Při pobytové kontrole provedené dne 17.1.2017 bylo zjištěno, že žalobce s manželkou v místě tvrzeného bydliště skutečně bydlí. Jejich dcera bydlí jen několik minut chůze od nich s manželem a dcerou, každý den dochází ke svým rodičům, pomáhá jim s úklidem domácnosti, obstarává jim léky a nákupy a chodí s nimi na zdravotní procházky. Často u nich také přespí. Za účelem zjištění skutečného stavu věci ministerstvo provedlo dne 14.3.2018 výslech žalobce i jeho dcery. Žalobce vypověděl, že od října roku 2017 je v České republice nepřetržitě. Do Arménie jel naposledy v létě 2017 za účelem vyzvednutí starobního důchodu. Ten si musí vyzvedávat jednou ročně osobně, neboť arménské úřady důchod neposílají na účet do zahraničí a za jeho nevyzvednutí hrozí žalobci pokuta. Ačkoli pro něj byl let s dvěma přestupy do Arménie obtížný, zvládl jej. Jeho důchod činí cca 80 amerických dolarů, což je v Arménii průměrná až mírně nadprůměrná výše. Jeho manželka pobírá invalidní důchod ve výši cca 40 amerických dolarů. S takovými důchody se podle žalobce dá v Arménii vyžít „tak-tak“. Aby mohl žalobce slušně žít, využívá peněz, které si našetřil. V Arménii rovněž vlastní byt, ale nemá tam nikoho, kdo by se o něj mohl starat, žijí tam pouze jeho starší sourozenci, kteří se stěží postarají o sebe. Ke svému zdravotnímu stavu žalobce uvedl, že když se mu netočí hlava, dokáže se o sebe sám postarat, nicméně domácí práce (vaření, praní, úklid) obstarává jeho dcera. V České republice chce zůstat kvůli dceři a vnučce, kterou někdy hlídá a doprovází ji na kroužky. Paní Z. H. při výslechu uvedla, že arménský důchod, který pobírají její rodiče, není dostačující k zajištění léků a potravin. Před příjezdem do České republiky dcera své rodiče finančně nepodporovala, nyní jim hradí jídlo, léky, lékařská vyšetření či

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

zdravotní pojištění, hotovost jim však nedává ani neposílá. Dále vypověděla, že její otec neunesení ani tašku s nákupem, má bolesti kvůli úrazu nohy. Chronicky kašle, má poruchu biorytmu a krevního oběhu, hyperplazii prostaty, je po operaci kýly a trpí depresemi kvůli zdravotnímu stavu své manželky. S běžnými denními úkony potřebuje pomoc, ale dokáže např. jít sám na procházku, je samostatnější než jeho manželka. Podklady pro prvostupňové rozhodnutí dále tvořila čestná prohlášení sousedů, že paní Z. H. se svými rodiči žije a lékařská zpráva obvodního urologa, ze které vyplývá, že žalobce odmítl biopsii prostaty.

3. Na základě shora uvedených podkladů dospělo ministerstvo k závěru, že žalobce neprokázal, že by potřeboval celodenní péči druhé osoby. Dokáže se o sebe část dne postarat a je schopen doprovázet vnučku na dobrovolné aktivity. Výše jeho starobního důchodu v domovské zemi je dána důchodovou politikou této země, která plošně dopadá na její obyvatele, přičemž žalobce neprokázal, že by jeho starobní důchod nepostačoval na pokrytí jeho základních potřeb, tj. že by byl svou dcerou, občankou Evropské unie, vyživován. Nesplňuje tedy předpoklad závislosti na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU, a nelze jej tudíž považovat za rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců ani podle § 15a odst. 2 písm. a) téhož zákona.
4. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaná shledala rozhodnutí ministerstva i řízení, které jeho vydání předcházelo, v souladu s právními předpisy. Zamítnutí žalobcovy žádosti o povolení k přechodnému pobytu bylo dle žalované dostatečně skutkově podloženo. Žalovaná zrekapitulovala podklady, z nichž ministerstvo při rozhodování vycházelo, a poté konstatovala, že skutková zjištění plynoucí z těchto podkladů nepochybně svědčí o zdravotních komplikacích žalobce a o tom, že při jejich zhoršení potřebuje pomoc a dohled jiné osoby, které mu může poskytnout jeho dcera, která má nadto medicínské vzdělání. Žalobce však opakovaně některá vyšetření v České republice odmítl a odmítl také hospitalizaci v zemi svého původu, z čehož lze dovodit, že nevnímá svá onemocnění jako závažná a necítí se invalidou. Jeho zhoršené stavy jsou zjevně dočasné. Navíc v mezích svých možností pomáhá dceři s péčí o vnučku a v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dokonce uvedl, že pracuje jako jednatel rodinné společnosti a za tuto práci mu jeho zeť vyplácí odměnu. Na základě těchto zjištění, která mj. vyplývají i z věrohodných výpovědí žalobce a jeho dcery, lze dle žalované učinit oprávněný závěr o celkovém skutkovém stavu, a to takový, že příbuzní žalobce se o své předky chtějí postarat, což je v dobré rodině obvyklé, ale nijak to nesvědčí o tom, že jsou splněny podmínky uvedené v § 15a zákona o pobytu cizinců pro přiznání postavení rodinného příslušníka občana EU žalobci. V průběhu správního řízení nebyla prokázána závislost žalobce na jeho dceři, ať už stran výživy nebo jiné nutné péče, anebo že by byl na své dceři závislý bezprostředně před vstupem na území České republiky ve státě, jehož je občanem, nebo že se o sebe z vážných zdravotních důvodů nedokáže postarat bez osobní péče dcery. Snaha žalobce zvrátit zamítnutí žádosti výkladem § 15a zákona o pobytu cizinců nemá dle žalované argumentační oporu ve skutkovém stavu věci. Žalovaná závěrem konstatovala, že nevydáním povolení k přechodnému pobytu žalobci není kladena překážka k tomu, aby na území České republiky mohl se svými potomky pobývat, jelikož má právo ucházet se o jiný druh pobytového oprávnění určený cizincům, kteří se nenacházejí v pozici rodinného příslušníka občana EU, případně může podat tento druh žádosti znovu, jakmile bude postavení rodinného příslušníka občana EU splňovat.

5. V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce namítl, že napadené rozhodnutí je nezákonné, protože správní orgány obou stupňů v řízeních předcházejících vydání napadeného rozhodnutí porušily § 3 správního řádu, neboť nezjistily stav věci způsobem, o němž nejsou významné pochybnosti a v rozsahu, jaký je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Skutečný stav věci nebyl zjištěn také proto, že správní orgány obou stupňů porušily § 50 odst. 2 správního řádu a neopatřily si dostatečné podklady pro rozhodnutí. Žalobce následně zrekapituloval skutečnosti zjištěné při výslechu jeho dcery, a sice že paní Z. H. se musí o své rodiče (tedy i o žalobce) starat, uklízí jim, vaří, nakupuje. Otci pomáhá i při hygieně, s rodiči chodí na procházky, vozí je k lékařům. Dále jmenovaná uvedla, že bydlí na stejné adrese, že s rodiči neustále musí někdo být a dohlížet na ně. Kvůli péči o rodiče pracuje Z. H. z domova. V Arménii byl žalobce naposledy v roce 2017 pro důchod, nemá tam nikoho, kdo by se o něj mohl postarat. Žalobce dále poukázal na to, že pro přiznání rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců nebo § 15a odst. 2 písm. a) bod 2 téhož zákona postačí, pokud prokáže, že je závislý na jiné nutné péči. Ministerstvo se však s pojmem „jiná nutná péče“ vůbec nevypořádalo a ke splnění podmínek se nikterak nevyjádřilo. Žalobce má za to, že předložené lékařské zprávy ani výpovědi žalobce a jeho dcery nebyly správním orgánem adekvátně posouzeny, neboť žalobce je prokazatelně závislý na nutné péči poskytované dcerou.
6. Žalobce je s ohledem na shora uvedené přesvědčen, že žalovaná porušila ustanovení správního řádu upravující základní zásady správního řízení, konkrétně § 3 ve spojení s § 50 odst. 2 správního řádu, jelikož nesprávně zjistila skutkový stav a neopatřila si dostatečné podklady. Správní orgány obou stupňů též porušily § 2 odst. 1 správního řádu, protože nepostupovaly v souladu se zákonem, dále § 2 odst. 3 správního řádu, neboť nešetřily oprávněné zájmy osoby, již se jejich činnost dotýkala, a rovněž § 2 odst. 4 správního řádu, neboť přijaté řešení nebylo v souladu s veřejným zájmem a neodpovídá okolnostem daného případu.
7. Žalovaná navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Ve vyjádření k žalobě uvedla, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí přičemž odkázala na jeho obsah, konkrétně na III. část, ve které se jako odvolací správní orgán k obdobným odvolacím námitkám žalobce dostatečně vyjádřila.
8. Při rozhodování ve věci samé soud vycházel zejména z této právní úpravy:
9. Podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a doprovází občana Evropské unie na území nebo následuje občana Evropské unie, který na území pobývá, je povinen požádat ministerstvo o vydání povolení k přechodnému pobytu, pokud hodlá na území pobývat přechodně po dobu delší než 3 měsíce
10. Podle § 87e odst. 1 písm. e) zákona o pobytu cizinců ve znění účinném do 14.8.2017 ministerstvo žádost dále zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a nebo s ním společně nepobývá na území.
11. Podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho potomek nebo předek anebo potomek nebo předek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.

12. Podle § 15a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona o pobytu cizinců za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.
13. Podle § 50 odst. 2 správního řádu podklady pro vydání rozhodnutí opatřuje správní orgán. Jestliže to nemůže ohrozit účel řízení, může na požádání účastníka správní orgán připustit, aby za něj podklady pro vydání rozhodnutí opatřil tento účastník. Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatrování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost.
14. Po provedeném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Soud konstatuje, že nesouhlas žalobce s výsledkem správního řízení, tj. s neudělením povolení k přechodnému pobytu, je sice pochopitelný, nicméně v projednávané věci nemá oporu ve skutkových zjištěních, a je proto nerozhodný. Žalobce spatřuje nezákonnost napadeného rozhodnutí zejména v tom, že správní orgány obou stupňů dospěly k závěru, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, na základě nedostatečného množství podkladů, které nadto nesprávně a nedostatečně vyhodnotily. Tuto námitku soud shledal neopodstatněnou. Ministerstvo coby správní orgán I. stupně si v rámci správního řízení opatřilo dostatečné množství podkladů pro rozhodnutí ve věci samé. K tomu přispěla mj. též procesní agilita samotného žalobce, jenž ministerstvu doložil poměrně velké množství lékařských zpráv ohledně svého zdravotního stavu, kopie osobních a cestovních dokladů svých i jeho dcery, nájemní a pojistné smlouvy, čestná prohlášení sousedů prokazující, že dcera žalobce se v domácnosti vyskytuje velmi často (resp. že u svých rodičů prakticky bydlí). Ministerstvo však nejen „pasivně“ přijímalo podklady od žalobce, nýbrž samo vyvíjelo aktivitu směřující k opatření podkladů potřebných pro posouzení otázky, zda je žalobce rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Usnesením ze dne 31.10.2016 č.j. OAM-12347-10/PP-2016 vyzvalo žalobce k odstranění vad žádosti a k doložení zákonem stanovených náležitostí. Na základě žádosti ministerstva pak byla dne 17.1.2017 provedena pobytová kontrola u žalobce zejména za účelem zjištění, zda žalobce a jeho manželka skutečně potřebují při běžných úkonech pomoc dcery (k tomu viz níže). Dále ministerstvo provedlo dne 14.3.2018 výslech žalobce i jeho dcery, při kterém oba účastníci řízení dostali dostatečný prostor pro uvedení veškerých skutečností, které považovali v projednávané věci za rozhodné. V odvolacím řízení následně žalobce doložil žalované další lékařské zprávy a daňové doklady za léky za cca půl roku ve výši 19 294 Kč. Na základě všech těchto podkladů si správní orgány obou stupňů mohly utvořit ucelený názor na zdravotní stav žalobce a z něj vyplývající míru závislosti žalobce na své dceři. Soud tedy má na rozdíl od žalobce za to, že správní orgány obou stupňů si opatřily pro rozhodnutí ve věci samé naprosto dostačující množství podkladů, skutkový stav věci byl zjištěn v rozsahu potřebném pro rozhodnutí a závěry vyjádřené v napadeném i prvostupňovém rozhodnutí mají náležitou oporu ve skutkových zjištěních, která ze shromážděných podkladů vyplývají.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

16. Správní orgány obou stupňů ve svých rozhodnutích zcela konkrétně vyjevily, ze kterých podkladů při rozhodování vycházely. Provedené důkazy jimi byly hodnoceny v souladu se zásadou volného hodnocení důkazů, a to ve vzájemných souvislostech. V této souvislosti je třeba podotknout, že není úkolem správního orgánu vyjádřit se v rozhodnutí ke každému důkazu explicitně. Jak plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20.9.2005, č.j. 2 As 18/2004-68, „(v) *odůvodnění správního rozhodnutí nemusí být vždy obsažen podrobný obsah provedeného důkazu; rozhodné jsou konkrétní okolnosti případu (např. do jaké míry je to zapotřebí se zřetelem na rozpory v jednotlivých důkazech, na námitky účastníka řízení apod.). Správní orgán však musí v odůvodnění bezpodmínečně uvést, z kterých důkazů vycházel.*“
17. Lze uzavřít, že žalobní námitka brojící proti nedostatečnému zjištění skutkového stavu není důvodná. Soud k tomu na okraj dodává, že tvrdí-li žalobce, že v řízení byl správním orgánem nedostatečně zjištěn skutkový stav věci a že si žalovaný neopatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, bylo by též na místě, aby zároveň namítl, že tu jsou k dispozici další důkazní prostředky, jimiž by skutečný stav věci mohl být řádně zjištěn. Žádné konkrétní důkazní prostředky však žalobce neoznačil, a není tedy patrné, čím by měl být skutkový stav, jehož nedostatečné zjištění namítá, dále doplňován.
18. Přisvědčit nelze ani žalobnímu tvrzení, že ministerstvo vůbec nehodnotilo, zda je žalobce závislý na jiné nutné péči své dcery podle § 15a zákona o pobytu cizinců. Je tomu právě naopak. Ministerstvo v prvostupňovém rozhodnutí výslovně uvedlo, že aby žadatel mohl být považován za osobu ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, musí být současně z důvodu uspokojování základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem EU nebo jeho manželem. Pojmy „výživa“ a „jiná nutná péče“ zákon o pobytu cizinců nedefinuje, nicméně správní orgán má za to, že je nutné tyto pojmy vykládat tak, že žadatel musí být na výživě či jiné nutné péči závislý objektivně a musí se jednat o stav vzniklý nezávisle na vůli žadatele, kdy si žadatel není schopen obstarat sám výživu či je zcela nebo z větší části při uspokojování svých potřeb závislý na soustavné péči poskytované občanem EU nebo jeho manželem. Po tomto výkladu zmíněného ustanovení ministerstvo systematicky eliminovalo aplikovatelnost dílčích definic rodinného příslušníka občana EU podle § 15a zákona o pobytu cizinců na předmětnou situaci a konstatovalo, že žalobce by mohl naplňovat definici rodinného příslušníka podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Následně ministerstvo vyložilo, že ačkoli žalobce prokázal, že je otcem občanky EU, nepotřebuje celodenní péči druhé osoby, dokáže se část dne o sebe postarat, je schopen doprovázet vnučku na volnočasové aktivity a zároveň neprokázal, že by jeho starobní důchod včetně zmíněných úspor nepostačoval k pokrytí jeho základních potřeb. Dále se ministerstvo zabývalo otázkou, zda by žalobce nemohl splňovat definici rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž ve všech bodech shledalo, že zákonné předpoklady žalobce nenaplnuje. S těmito závěry se následně ztotožnila i žalovaná v napadeném rozhodnutí.
19. Žalobce v žalobě vyslovil nesouhlas s posouzením skutkového stavu ze strany správních orgánů obou stupňů. Jinými slovy řečeno, nesouhlasil s hodnocením předložených lékařských zpráv a výpovědí žalobce a jeho dcery a s konečným právním závěrem, že nenaplnuje definici rodinného příslušníka občana EU. Opětovně přitom argumentoval svou závislostí na dceři, občance EU, a to jak ve vztahu k péči, kterou mu poskytuje, tak závislostí po finanční stránce. Soud k tomu uvádí, že se plně ztotožňuje se závěrem žalované vyjádřeným v napadeném rozhodnutí, že ačkoli je lidsky pochopitelná citová

vazba žalobce coby otce a dědečka na svou dceru a vnučku a stejně tak i přání žalobce žít v jejich blízkosti, nelze z toho automaticky dovozovat závislost žalobce na jeho dceři tak, jak ji definuje § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení se rodinným příslušníkem občana EU rozumí předek, který je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie. Ze správního spisu se podává, že ačkoli žalobce trpí určitými zdravotními problémy, které částečně souvisejí s jeho věkem a částečně jsou důsledkem vážné autonehody (kulhání v důsledku zkrácení levé nohy), dokáže se o sebe s občasnou pomocí další osoby postarat. Soudu neuniklo, že v průběhu správního řízení, tj. v době, kdy již tvrdil svou nemohoucnost a závislost na péči své dcery, byl žalobce schopen samostatně absolvovat několikahodinový let do Arménie se dvěma přestupy (a logicky i obdobně náročný let zpět do České republiky). Takový výkon vyžaduje jednak určitý stupeň mobility a vitality, ale také orientaci v čase a prostoru, jazykové a další dovednosti, zkrátka poměrně vysokou míru samostatnosti. V roce 2017 žalobce dle vlastního tvrzení pobýval poměrně dlouhou dobu, a sice od 5.7.2017 do 15.10.2017, což nepochybně svědčí o tom, že je schopen se o sebe postarat i bez péče poskytované mu jeho dcerou. Tvrzení žalobce, že byl v Arménii naposledy v roce 2017, se navíc nezakládá na pravdě. Důkazem opaku jsou listiny, které žalobce sám předložil správnímu orgánu a které jsou součástí správního spisu, především arménsky psaná lékařská zpráva neurologického oddělení zdravotního centra „Armenia“ a.s. (s připojeným překladem do češtiny) o vyšetření, které žalobce podstoupil dne 21.12.2018. Svůj záměr jet do Arménie deklaroval žalobce i při vyšetření u urologa MUDr. M. Š. dne 24.1.2018 (zdravotní záznam ze dne 24.1.2018), přičemž ve zdravotním záznamu téhož lékaře ze dne 23.5.2018 se uvádí, že se žalobce vrátil z Arménie.

20. Soud nemá v úmyslu bagatelizovat zdravotní problémy, které žalobce prokázal ve správním řízení lékařskými zprávami. Je však třeba zdůraznit, že stupeň omezení na životě žalobce a nutnosti péče druhé osoby o něj nedosahuje míry předpokládané ustanovením § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Jakkoli je chválihodné, že dcera žalobce své rodiče denně navštěvuje a obstarává jim domácnost, nelze z této skutečnosti přímo vyvodit závislost žalobce na této pomoci. Na tomto místě soud považuje za vhodné citovat závěr dříve vyslovený Městským soudem v Praze v rozsudku ze dne 19.3.2019 č.j. 3 A 39/2017-51: *„Primárním předpokladem, aby se mohlo jednat o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, je prokázání skutečnosti, že žadatel trpí chorobou, která omezuje schopnosti nutné pro zvládnutí základních životních potřeb, přičemž pouhý výčet chorob bez konkretizace jejich dopadů na schopnosti zvládat základní životní potřeby je nepostačující.“* Žalobce sice stran některých svých onemocnění uvedl dopady těchto chorob na zvládnutí jeho životních potřeb (např. že má sníženou schopnost pohyblivosti v důsledku dopravní nehody, nebo že v důsledku kolísání krevního tlaku mívá závratě, že neunesení tašku s nákupem), nicméně z těchto nevyplývá takové omezení, které by mu absolutně a dlouhodobě znemožňovalo zvládnutí základních životních potřeb. O tom ostatně svědčí i účastnická výpověď samotného žalobce ze dne 14.3.2018, při které mj. uvedl, že je soběstačný, dokáže se sám o sebe postarat a když se mu netočí hlava a nemá bolesti, tak může jít i ven na procházku. Tehdejší zástupkyně žalobce k této žalobcově výpovědi doplnila, že žalobce je na tom zdravotně o něco lépe a že *„u něj jde spíš o stesk po dceři.“* Co se týče dalších onemocnění, např. hyperplazie prostaty, žalobce neupřesnil, jakým způsobem je závislý na péči své dcery stran zvládnutí překážek, které mu toto onemocnění v obstarávání životních potřeb klade. Pro úplnost soud dodává, že ani neurologické onemocnění projevující se poruchou rovnováhy s doporučenou léčbou ve formě každodenního užívání jedné tablety aspirinu,

trvalé kontroly krevního tlaku a omezení fyzické aktivity neshledal zásadním zamezením ve vedení standardního života osoby v důchodovém věku.

21. Jak konstatoval soud již v rozsudku ze dne 19.3.2019 č.j. 3 A 39/2017-51, „(i) cizinci důchodového věku, prokážou-li věrohodným způsobem, že trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem (chorobou omezující schopnost zvládat základní životní funkce), který je důvodem podané žádosti, mají možnost zákonem stanovenou podmínku splnit bez ohledu na jejich věk. Soud nesouhlasí s výkladem nastíněným žalobkyní, že z morálních i právních důvodů by pouhá okolnost stáří předků měla ospravedlňovat nutnost plnění vyživovací povinnosti ze strany potomků žijících na území České republiky, a následně udělení pobytového oprávnění takto vyživované osobě. Je zřejmé, že žalobkyně touto úvahou cílí na dosažení výkladu, že za těchto okolností, by každý cizinec důchodového věku, mající rodinného příslušníka žijícího na území České republiky, mohl bez dalšího úspěšně žádat o udělení požadovaného pobytového oprávnění. Názor žalobkyně, že takový výklad by nutil občany Evropské unie ukončit svůj pobyt v České republice za účelem splnění vyživovací povinnosti předkům, považuje soud za neadekvátní.“. Soud se plně ztotožňuje s tímto názorem, který je na nyní projednávanou aplikovatelný, neboť i žalobce argumentačně tíhne k závěru, že toliko na základě toho, že je v důchodovém věku a prokazatelně trpí četnými nemocemi spojenými s vyšším věkem, naplňuje definici rodinného příslušníka občana EU podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců. Tento názor však s ohledem na výše uvedené neobstojí. Vskrze pochopitelný zájem žalobce na soužití s dcerou nelze ztotožňovat s právem na přiznání statusu rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců. Podmínky pro přiznání tohoto statusu jsou jasně definovány zákonem a žalobce tyto podmínky ke dni vydání napadeného rozhodnutí nesplňoval.
22. Odmítnout je třeba též argumentaci o finanční závislosti žalobce na své dceři. Je pravdou, že žalobce doložil žalované daňové doklady za léky za cca půl roku v celkové výši 19 294 Kč. Z výpovědi žalobce a jeho dcery, které žalovaná ve shodě s ministerstvem označila za věrohodné a rozhodné pro náležité zjištění skutkového stavu, nicméně vyplynulo, že žalobce má v osobním vlastnictví jak byt na adrese XXX, ve kterém aktuálně bydlí se svou manželkou, tak blíže nepopsaný byt v Arménii. Pobírá též starobní důchod, jehož výše je v arménských poměrech standardní až mírně nadstandardní, a rovněž disponuje blíže neurčenou finanční sumou, kterou si během svého života našetřil. Z těchto úspor si přilepšuje, aby mohl dle jeho slov „slušně žít“. V odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí dokonce uvedl, že je zaměstnán jako jednatel rodinné společnosti svého zetě, pracuje na počítači z domova, přičemž za výkon této funkce mu manžel jeho dcery vyplácí odměnu. Z uvedeného zřetelně plyne, že žalobce není závislý na finanční podpoře své dcery, byť mu jeho dcera o své vůli finančně vypomáhá např. tím, že mu kupuje léky. Stejně jako na závislost na nutné (osobní) péči dcery, i na finanční závislost je třeba aplikovat závěr, že sama skutečnost, že dcera žalobce určitou finanční podporu žalobci poskytuje, neprokazuje žalobcovu závislost na této pomoci.
23. Lze shrnout, že ministerstvo a žalovaná nepochybili ani v závěru, že žalobce nesplňuje zákonem stanovené podmínky pro přiznání statusu rodinného příslušníka občana EU.
24. Žalobce dále v žalobě namítl, že správní orgány obou stupňů postupovaly v rozporu se zásadou zákonnosti (§ 2 odst. 1 správního řádu), nešetřily oprávněné zájmy žalobce (§ 2 odst. 3 správního řádu) a nedbaly, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu (§ 2 odst. 4 správního řádu). Žalobní tvrzení vymezená takto povšechným způsobem nicméně nejsou způsobilou žalobní námitkou, na

Shodu s prvopisem potvrzuje I. V.

základě které by soud mohl přezkoumat zákonnost napadeného rozhodnutí. Podle § 71 odst. 1 písm. d) s.ř.s. má žaloba kromě obecných náležitostí podání obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Přezkumné řízení soudní je založeno na zásadě dispoziční, z níž vyplývá, že specifikace konkrétních důvodů nezákonnosti, popř. nicotnosti napadeného rozhodnutí je úkolem žalobce. Z pouhého odkazu na zákonné ustanovení soudu nepřisluší dovozovat či domýšlet, které konkrétní postupy správního orgánu nebyly v souladu se žalobcem zmíněnými základními zásadami správního řízení. K mezím a rozsahu soudního přezkumu správních rozhodnutí se Nejvyšší správní soud jednoznačně vyjádřil v rozsudku ze dne 14.2.2006 č.j. 1 Azs 244/2004-49, v němž vyložil, že: *„(s)oudní přezkum správních rozhodnutí (§ 65 a násl. s. ř. s.) se v souladu s dispoziční zásadou odehrává v mezích určitě a přesně stanovených; stanovit je náleží žalobci. Soudní řád správní neumožňuje soudům provádět jakýsi „obecný přezkum“; tj. zabývat se každým jednotlivým procesním krokem správního orgánu a věnovat se všem jeho dílčím hmotněprávním úvahám; to by popíralo smysl institutu žalobního bodu. Soud přezkouvává jen to, proti čemu žalobce řádně brojí, tedy to, co konkrétně a výslovně zpochybnil jak uvedením skutečností, tak snesením právních argumentů.“* Soud tedy v míře obecnosti korespondující odkazu žalobce na jednotlivá ustanovení správního řádu upravující základní zásady správního řízení posoudil postup správních orgánů v dané věci ve světle těchto zásad a dospěl k závěru, že k žádnému jejich porušení nedošlo. Ministerstvo i žalovaná při rozhodování ve věci samé postupovali v souladu s právními předpisy a nijak nepřekročili pravomoc, která jim byla zákonem svěřena. Z ničeho také nevyplývá, že by ve správním řízení nebyly šetřeny oprávněné zájmy žalobce. Správní orgán poskytl žalobci plnou možnost uplatnění jeho procesních práv a z pouhé skutečnosti, že jeho žádosti pro nesplnění zákonem stanovených podmínek nevyhověl, nelze dovozovat, že nešetřil oprávněné zájmy žalobce. Napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě náležitého posouzení skutkových zjištění vztahujících se k projednávané věci, a odpovídá tak okolnostem daného případu. Předmětem řízení byla individuální žádost žalobce týkající se jeho pobytového statusu; s rozhodnutím správního orgánu o této žádosti není spjat žádný veřejný zájem. Obecně jistě existuje veřejný zájem na tom, aby povolení k přechodnému pobytu na území České republiky bylo cizincům udělováno pouze tehdy, jsou-li splněny všechny podmínky, jimiž zákon vydání takového povolení podmiňuje. Tento veřejný zájem nebyl postupem žalované v projednávané věci nikterak narušen.

25. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Obsahuje náležitosti vyžadované ustanovením § 68 odst. 3 správního řádu, žalovaná v něm přehledně a srozumitelně vyložila důvody, na nichž je rozhodnutí zbudováno, shrnula podklady pro jeho vydání a popsala úvahy, kterými se řídila při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, které na danou věc aplikovala. Rovněž se řádně vypořádala se základními odvolacími námitkami žalobce. S klíčovým závěrem žalované, že žalobcově žádosti o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze vyhovět, protože žalobce není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona o pobytu cizinců, se soud plně ztotožnil.
26. Nedůvodnou žalobu soud podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl. Za splnění podmínek zakotvených v § 51 odst. 1 s.ř.s. tak učinil bez nařízení jednání.

27. Ve druhém výroku rozsudku soud v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalované žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 20. května 2021

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu